

Saksprotokoll

Organ: Fylkesutvalet

Møtedato: 25.11.2015

Sak nr.: 15/11996-2

Internt l.nr.: 51548/15

Sak: 135/15

Tittel: Oppgåvedeling i Sogn og Fjordane

Behandling:

Frå fylkesrådmannen låg det føre slik tilråding til vedtak:

Fylkesutvalet rår fylkestinget til å gjere slikt vedtak:

Fylkestinget i Sogn og Fjordane tek rapporten «Oppgåvedeling i Sogn og Fjordane» til vitande, og sluttar seg til følgjande synspunkt og framlegg:

1. Kommunane bør gjennom kommunereforma kunne få tilført følgjande på ansvars- og oppgavesida:
 - a) Den ålmenne tannhelsetenesta krev eit innbyggargrunnlag på min. 50 000 for å kunne ivareta eit fagmiljø med kompletterande kompetanse. Innbyggargrunnlaget for spesialiserte tannhelsetenester og ansvarsforholda knytt til dei fem regionale odontologiske kompetansesentra må vurderast nærare.
 - b) Eit større kommunalt ansvar for rehabiliteringstilbodet vil kunne gje eit meir heilskapleg ansvar overfor brukarane, og bør greiast nærare ut. Oppgåva krev eit innbyggartal på min. 15-20 000.
 - c) Det er uklart kva for deler av hjelpemiddeltenestene som skal overførast til kommunane. Kravet til innbyggargrunnlag må vurderast i lys av oppgåvene som vert føreslegne.
 - d) Bustadområdet kan ivaretakast av noverande kommunar. Det bør ikkje vere ein premiss at oppgåvene vert lovfesta ytterlegare, då kommunane set i verk tiltak etter brukarane sine behov.
 - e) Kommunane bør overta ansvaret for varig tilrettelagt arbeid i skjerma verksemder med arbeidsoppgåver tilpassa den enkelte si yteevne (VTA) og tiltak som vert gjevne gjennom enkeltplassar i ordinære verksemder (VTO). Dette kan gjerast utan endringar i kommunestrukturen.
 - f) NAV sitt ansvar for personar som har overgang til den vanlege arbeidsmarknaden bør overførast til kommunane for å sikre eit heilskapleg og samordna tenestetilbod.
 - g) Større kommunar bør overta ansvaret for sentrale deler av barnevernstenesta knytt til hjelpetiltak i heimen og fosterheimstilbodet. Dette vil krevje kommunar i storleiken opp mot 50 000 innbyggjarar.
 - h) Familievernstenesta er nært knytt til kommunane sitt ansvar innan sosial, barnevern og andre omsorgstenester. Kommunar med ein storleik på 15-20 000 innbyggjarar bør overta desse oppgåvene.
 - i) Frivilligsentralane og tilskota til desse bør overførast til kommunane. Dette kan gjerast utan endringar i kommunestrukturen. Oppgåvene bør finansierast gjennom rammetilskotet til kommunane.
 - j) Kommunane bør få overført ansvaret for å forvalte tilskotsordningar til kulturarrangement, festivalar m.m. av lokal karakter. Noverande institusjonar og festivalar bør vurderast m.o.t krav til innbyggargrunnlag og nedslagsfelt i høve overføring til kommunalt eller regionalt folkevalt nivå.
 - k) Oppgåver knytt til utmarksforvaltninga kan overførast kommunar i storleiken min. 15-20 000 innbyggjarar. Kommunar med eit lågare innbyggartal kan overta oppgåvene, t.d. ved samanfall mellom utmarks- og verneområdeforvaltninga, eller om verneutfordringane er særleg store.

- l) Kommunane kan overta ansvaret for å tildele konsesjonar til småkraftverk under 1 MW. Saksbehandlinga bør sjåast i samanheng med ansvarsområde som arealforvaltning, miljøpolitikk og næringsutvikling. Noverande kommunar kan ivareta denne oppgåva.
- m) Kommunar med min. 15 000-20 000 innbyggjarar vil kunne leggje til rette for lokalt næringsliv og avgjere søknader om mindre økonomiske tilskot til lokale bedrifter og etablerarar.
- n) Kommunane bør overta eigarskapen til aktuelle noverande fylkeskommunale vegar uavhengig av innbyggargrunnlag.

2. Det regionale folkevalde nivå bør gjennom regionreforma kunne få tilført følgjande på ansvars- og oppgavesida:

- a) Fylkesavdelingane i Statens vegvesen sine regionvegkontor kan overførast til noverande fylkeskommunar. Dersom regionale folkevalde regionar blir vesentleg større, bør også fagadministrasjonane i vegregionane overførast til det regionale folkevalde nivået.
- b) Musea, Opera Nordfjord, Sogn og Fjordane teater og ulike tilskotsordningar til arrangement og institusjonar er døme på oppgåver der fylkeskommunen bør få eit heilskapleg ansvar.
- c) Kommunar på 15-20 000 innbyggjarar bør få overført oppgåver innan utmarks- og miljøforvaltninga. Fleire oppgåver til kommunesektoren vil medverke til å integrere og tilpasse miljøvernet i høve all anna regional og lokal utvikling, samferdsle, kulturminne, planlegging og arealforvaltning.
- d) Fylkeskommunen kan overta oppgåver knytt til landbruk og bygdeutvikling som i dag ligg til Fylkesmannen, med unntak av kontroll-, tilsyns- og klagesaker. Kommunar med 15-20 000 innbyggjarar kan få eit større ansvar for nærings- og bygdeutvikling.
- e) Folkevalde regionar bør ivareta ansvaret for forvaltning av mineralske ressursar og tildele konsesjonar til vind- og vasskraftverk mellom 1-10 MW. Det regionale nivået bør samarbeide med kommunane for å ivareta kystsonoplanlegginga.
- f) Det regionale folkevalde nivået bør få større innverknad i nasjonale forskingsprogram, t.d. knytt til korleis VRI-programmet (verkemidlar for regional innovasjon og FoU) kan førast vidare frå 2017.
- g) Forvaltninga av prosjektskjønsmidlar og andre prosjektmidlar bør overførast til regionalt folkevalt nivå, som bør ha ansvaret for å tilpasse tildelingane i tråd med lokale behov, regionale forhold og i samsvar med nasjonale føringar. Midlane bør fordelast ut frå nasjonale vurderingar, tilsvarande overføringa av KMD-midlar til fylkeskommunane retta mot regional utvikling.
- h) Regionalt folkevalt nivå bør overta oppgåver som ikkje kan leggjast til kommunane, slik situasjonen var før 2004. Overføring av ansvar som i dag ligg til BUF-etat må medføre at stillingsressursar og fagkompetanse følgjer med til nivået som overtek oppgåvene.
- i) Det vert arbeidd for oppretting av eit nasjonalt kompetansesenter for busetjing og integrering i Sogn og Fjordane. Flora kommune har alt i dag etablert dette som eige satsingsområde, og bør vere ein aktuell lokaliseringsstad for ein slik nasjonal funksjon. Det er i tillegg relevant å vurdere om regionalt folkevalt nivå bør få eit tydeleg ansvar for integrering, mangfald og busetjing, og slik ivareta løpande rettleiing, dialog og sektorovergripande arbeid overfor kommunane. Dette bør sjåast nærare på gjennom ei offentleg utgreiing om korleis eit regionalt folkevalt nivå kan overta oppgåver som IMDi har i dag.

3. Fylkestinget sluttar seg til faggruppa sine tilrådingar i høve utviklingsmulegheiter for etablering av nye offentlege arbeidsplassar i Sogn og Fjordane:

- a) Både på politisk og administrativ side i fylket er det framover høg bevisstheit i høve konkrete vekst- og utviklingsinitiativ frå statlege fag- og kompetansemiljø.
- b) Det bør opprettast eit «Nasjonalt kompetansesenter for busetnad og integrering» i Sogn og Fjordane.
- c) Vi bør i Sogn og Fjordane arbeide for at Direktoratet for samfunnssikkerheit og beredskap (DSB) utvidar sin strategiske regionale kunnskap i tillegg til den kompetansen Fylkesmannen og DSB representerer i dag.
- d) Det bør arbeidast for ei snarleg etablering av eit større nasjonalt fengsel i Sogn og Fjordane.
- e) Fleire funksjonar som i dag ligg til Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) sentralt bør flyttast til NVE sitt regionkontor i Førde.
- f) Leiinga ved statlege regionale etatar og verksemder bør primært fokusere på faglege kvalifikasjonar og egne kompetansefortrinn når dei skal sannsynleggjere etablering av nye oppgåver, tenester og funksjonar i fylket.
- g) I tillegg bør vi særleg i politisk arbeid for utflytting og etablering av statlege arbeidsplassar halde fram reelle argument som syner fylket sine mange fortrinn.

- h) For å imøtekomme etterspurde kvalitetar som større fagmiljø og faglege utviklingsmulegheiter, er det eit viktig verkemiddel at offentlege verksemder etablerer operative og effektive fagnettverk.
- i) Det vert arbeidd for å etablere eit regionalt samarbeidsforum på tvers av forvaltningsnivåa knytt til rekruttering og etablering av attraktive fagmiljø.
- j) Dersom den nasjonale evalueringa av fylkesmannsembetet kjem fram til at embeta bør slåast saman i ein ny regional struktur, bør Fylkesmannen i Sogn og Fjordane få i oppgåve å leie den nye regionale tilsyns-, klage-, kontroll- og beredskapseining for Vestlandsfylka.

Endringsframlegg:

Fylkesutvalet sette fram slikt framlegg til innleiing i vedtaket:

«Fylkestinget legg til grunn at generalistkommuneprinsippet står fast for det vidare arbeidet knytt til oppgåvefordelinga i ein modernisert kommune- og regionstruktur.»

Fylkesutvalet sette fram slikt framlegg til vedtak som nytt punkt under punkt 3 i tilrådinga frå fylkesrådmannen:

«Det er varsla utflytting av (funksjonar i) Norsk kulturråd. Fylket bør posisjonere seg for at desse vert lagde til Førde.»

Fylkesutvalet sette fram slikt framlegg til endring i punkt 3d i tilrådinga frå fylkesrådmannen:

«Det bør arbeidast for ei utbygging og styrking av fengselet i Vik.»

Fylkesutvalet sette fram slikt framlegg i høve «matrisetabellane» i den vedlagde rapporten:

«Desse tabellane vert tekne inn innleiingsvis i vedtakspunkta 1 og 2.»

Avrøysting:

Tilrådinga frå fylkesrådmannen med endringsframlegga frå fylkesutvalet vart samrøystes vedtekne.

Dette gir følgjande endeleg vedtak:

Fylkesutvalet rår fylkestinget til å gjere slikt vedtak:

Fylkestinget i Sogn og Fjordane tek rapporten «Oppgåvedeling i Sogn og Fjordane» til vitande, og sluttar seg til følgjande synspunkt og framlegg:

Fylkestinget legg til grunn at generalistkommuneprinsippet står fast for det vidare arbeidet knytt til oppgåvefordelinga i ein modernisert kommune- og regionstruktur.

1. Kommunane bør gjennom kommunereforma kunne få tilført følgjande på ansvars- og oppgåvesida:

Oppgåve	Minimum kommunestorleik			
	50000	15-20 000	10 000	< 5000
Den ålmenne tannhelsetenesta	X			
Rehabilitering		X		
Hjelpemidlar		X		
Bustadar				X
NAV - arbeidsretta tiltak				X
Barnevern tillagt BUF-etat	X			
Familievern		X		
Frivilligsentralar				X
Kultur				X

Oppgåve	Minimum kommunestorleik			
	50000	15-20 000	10 000	< 5000
Natur-, miljø- og ressursforvaltning		X ⁱ		
Konsesjonar for småkraftverk				X
Lokal næringsutvikling		X		
Mindre fylkesvegar				X

- Den ålmenne tannhelsetenesta krev eit innbyggargrunnlag på min. 50 000 for å kunne ivareta eit fagmiljø med kompletterande kompetanse. Innbyggargrunnlaget for spesialiserte tannhelsetenester og ansvarsforholda knytt til dei fem regionale odontologiske kompetansesentra må vurderast nærare.
- Eit større kommunalt ansvar for rehabiliteringstilbodet vil kunne gje eit meir heilskapleg ansvar overfor brukarane, og bør greiast nærare ut. Oppgåva krev eit innbyggartal på min. 15-20 000.
- Det er uklart kva for deler av hjelpemiddelteneestene som skal overførast til kommunane. Kravet til innbyggargrunnlag må vurderast i lys av oppgåvene som vert føreslegne.
- Bustadområdet kan ivaretaast av noverande kommunar. Det bør ikkje vere ein premiss at oppgåvene vert lovfesta ytterlegare, då kommunane set i verk tiltak etter brukarane sine behov.
- Kommunane bør overta ansvaret for varig tilrettelagt arbeid i skjerma verksemder med arbeidsoppgåver tilpassa den enkelte si yteevne (VTA) og tiltak som vert gjevne gjennom enkeltplassar i ordinære verksemder (VTO). Dette kan gjerast utan endringar i kommunestrukturen.
- NAV sitt ansvar for personar som har overgang til den vanlege arbeidsmarknaden bør overførast til kommunane for å sikre eit heilskapleg og samordna tenestetilbod.
- Større kommunar bør overta ansvaret for sentrale deler av barnevernstenesta knytt til hjelpetiltak i heimen og fosterheimstilbodet. Dette vil krevje kommunar i storleiken opp mot 50 000 innbyggjarar.
- Familievernstenesta er nært knytt til kommunane sitt ansvar innan sosial, barnevern og andre omsorgstenester. Kommunar med ein storleik på 15-20 000 innbyggjarar bør overta desse oppgåvene.
- Frivilligsentralane og tilskota til desse bør overførast til kommunane. Dette kan gjerast utan endringar i kommunestrukturen. Oppgåvene bør finansierast gjennom rammetilskotet til kommunane.
- Kommunane bør få overført ansvaret for å forvalte tilskotsordningar til kulturarrangement, festivalar m.m. av lokal karakter. Noverande institusjonar og festivalar bør vurderast m.o.t krav til innbyggargrunnlag og nedslagsfelt i høve overføring til kommunalt eller regionalt folkevalt nivå.
- Oppgåver knytt til utmarksforvaltninga kan overførast kommunar i storleiken min. 15-20 000 innbyggjarar. Kommunar med eit lågare innbyggartal kan overta oppgåvene, t.d. ved samanfall mellom utmarks- og verneområdeforvaltninga, eller om verneutfordringane er særleg store.
- Kommunane kan overta ansvaret for å tildele konsesjonar til småkraftverk under 1 MW. Saksbehandlinga bør sjåast i samanheng med ansvarsområde som arealforvaltning, miljøpolitikk og næringsutvikling. Noverande kommunar kan ivareta denne oppgåva.
- Kommunar med min. 15 000-20 000 innbyggjarar vil kunne leggje til rette for lokalt næringsliv og avgjere søknader om mindre økonomiske tilskot til lokale bedrifter og etablerarar.
- Kommunane bør overta eigarskapen til aktuelle noverande fylkeskommunale vegar uavhengig av innbyggargrunnlag.

2. Det regionale folkevalde nivå bør gjennom regionreforma kunne få tilført følgjande på ansvars- og oppgåvesida:

Oppgåve	Regionstorleik	
	Større regionar tilnærma landsdelane	Fylkeskommunane
Statens vegvesen (regionvegkontor)	X	
Kultur		X
Den regionale miljøvernforvaltninga ⁱⁱ		X

Oppgåve	Regionstorleik	
	Større regionar tilnærma landsdelane	Fylkeskommunane
Den regionale landbruksforvaltninga ⁱⁱⁱ		X
Naturressursforvaltning		X
Forsking		X
Prosjekt og prosjektskjønsmidlar		X
Statleg barnevern (BUF-etat)		X
Integrering, mangfald og busetjing		X

- a) Fylkesavdelingane i Statens vegvesen sine regionvegkontor kan overførast til noverande fylkeskommunar. Dersom regionale folkevalde regionar blir vesentleg større, bør også fagadministrasjonane i vegregionane overførast til det regionale folkevalde nivået.
- b) Musea, Opera Nordfjord, Sogn og Fjordane teater og ulike tilskotsordningar til arrangement og institusjonar er døme på oppgåver der fylkeskommunen bør få eit heilskapleg ansvar.
- c) Kommunar på 15-20 000 innbyggjarar bør få overført oppgåver innan utmarks- og miljøforvaltninga. Fleire oppgåver til kommunesektoren vil medverke til å integrere og tilpasse miljøvernet i høve all anna regional og lokal utvikling, samferdsle, kulturminne, planlegging og arealforvaltning.
- d) Fylkeskommunen kan overta oppgåver knytt til landbruk og bygdeutvikling som i dag ligg til Fylkesmannen, med unntak av kontroll-, tilsyns- og klagesaker. Kommunar med 15-20 000 innbyggjarar kan få eit større ansvar for nærings- og bygdeutvikling.
- e) Folkevalde regionar bør ivareta ansvaret for forvaltning av mineralske ressursar og tildele konsesjonar til vind- og vasskraftverk mellom 1-10 MW. Det regionale nivået bør samarbeide med kommunane for å ivareta kystsoneplanlegginga.
- f) Det regionale folkevalde nivået bør få større innverknad i nasjonale forskingsprogram, t.d. knytt til korleis VRI-programmet (verkemidlar for regional innovasjon og FoU) kan førast vidare frå 2017.
- g) Forvaltninga av prosjektskjønsmidlar og andre prosjektmidlar bør overførast til regionalt folkevalt nivå, som bør ha ansvaret for å tilpasse tildelingane i tråd med lokale behov, regionale forhold og i samsvar med nasjonale føringar. Midlane bør fordelast ut frå nasjonale vurderingar, tilsvarande overføringa av KMD-midlar til fylkeskommunane retta mot regional utvikling.
- h) Regionalt folkevalt nivå bør overta oppgåver som ikkje kan leggjast til kommunane, slik situasjonen var før 2004. Overføring av ansvar som i dag ligg til BUF-etat må medføre at stillingsressursar og fagkompetanse følgjer med til nivået som overtek oppgåvene.
- i) Det vert arbeidd for oppretting av eit nasjonalt kompetansesenter for busetjing og integrering i Sogn og Fjordane. Flora kommune har alt i dag etablert dette som eige satsingsområde, og bør vere ein aktuell lokaliseringsstad for ein slik nasjonal funksjon. Det er i tillegg relevant å vurdere om regionalt folkevalt nivå bør få eit tydeleg ansvar for integrering, mangfald og busetjing, og slik ivareta løpande rettleiing, dialog og sektorovergripande arbeid overfor kommunane. Dette bør sjåast nærare på gjennom ei offentleg utgreiing om korleis eit regionalt folkevalt nivå kan overta oppgåver som IMDi har i dag.

3. Fylkestinget sluttar seg til faggruppa sine tilrådingar i høve utviklingsmulegheiter for etablering av nye offentlege arbeidsplassar i Sogn og Fjordane:

- a) Både på politisk og administrativ side i fylket er det framover høg bevisstheit i høve konkrete vekst- og utviklingsinitiativ frå statlege fag- og kompetansemiljø.
- b) Det bør opprettast eit «Nasjonalt kompetansesenter for busetnad og integrering» i Sogn og Fjordane.
- c) Vi bør i Sogn og Fjordane arbeide for at Direktoratet for samfunnssikkerheit og beredskap (DSB) utvidar sin strategiske regionale kunnskap i tillegg til den kompetansen Fylkesmannen og DSB representerer i dag.

- d) Det bør arbeidast for ei utbygging og styrking av fengselet i Vik.
- e) Fleire funksjonar som i dag ligg til Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) sentralt bør flyttast til NVE sitt regionkontor i Førde.
- f) Leiinga ved statlege regionale etatar og verksemder bør primært fokusere på faglege kvalifikasjonar og eigne kompetansefortrinn når dei skal sannsynleggjere etablering av nye oppgåver, tenester og funksjonar i fylket.
- g) I tillegg bør vi særleg i politisk arbeid for utflytting og etablering av statlege arbeidsplassar halde fram reelle argument som syner fylket sine mange fortrinn.
- h) For å imøtekome etterspurde kvalitetar som større fagmiljø og faglege utviklingsmulegheiter, er det eit viktig verkemiddel at offentlege verksemder etablerer operative og effektive fagnettverk.
- i) Det vert arbeidd for å etablere eit regionalt samarbeidsforum på tvers av forvaltningsnivåa knytt til rekruttering og etablering av attraktive fagmiljø.
- j) Dersom den nasjonale evalueringa av fylkesmannsembetet kjem fram til at embeta bør slåast saman i ein ny regional struktur, bør Fylkesmannen i Sogn og Fjordane få i oppgåve å leie den nye regionale tilsyns-, klage-, kontroll- og beredskapseining for Vestlandfylka.
- k) Det er varsla utflytting av (funksjonar i) Norsk kulturråd. Fylket bør posisjonere seg for at desse vert lagde til Førde.